NYLANDS FISKARFÖRBUND r.f.

Porvoo 10.11.2015

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta, maatalousjaosto

Viite HE 30/2015 vp.

Valtion talousarvio vuodelle 2016 – kalatalous

Asia: HE 30/2015 vp Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2016, Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan pääluokka 30: Kalatalous

Valtion talousarvio vuodelle 2016, 30.40. Kala-, riista- ja porotalous

Hallitusohjelmassa ei elinkeinokalataloutta ole otettu huomioon riittävästi. Kotimaisen villinä pyydetyn kalan osuus Suomessa kulutetusta kalasta on aivan liian alhainen (noin 6 %). Se ei voi tästä enää vähentyä.

Nylands Fiskarförbund toteaa valtion talousarviosta vuodelle 2016 (HE 30/2015 vp) pääluokan kohdasta 30.40 seuraavaa:

Pääluokan selvitysosaan on kirjattu tavoitteet lyhyesti. Alakohdat 51. ja 62. koskevat lähinnä järjestömme toimintaa ja näin ollen keskitytään kommenteissa näihin.

Kalatalouden edistäminen 30.40.51

Vuodelle 2016 esitetään tämän momentin osalta nousua vuoteen 2015 verrattuna. Tämän momentin varat tulevat kalatalouden järjestötoiminnan, kalastusaluetoiminnan (tulevaisuudessa kalatalousalue-toiminta / fiskeområde – fiskeriområde), vedenomistajakorvauksien ja harkinnanvaraisen kalatalouden edistämistoiminnan käyttöön, eli niille toimijoille ja niihin toimiin, jotka vastaavat muun muassa kalakantojen kestävästä hyödyntämisestä, kalastuksen jatkuvuuden varmistamisesta sekä suunnitelmallisesta kalavedenhoidosta, joiden kustannukset nousevat vuosi vuodelta. Kalastusaluetoiminta on erittäin tärkeää ja niiden työtaakka kasvaa jatkuvasti. Nylands Fiskarförbund esittää, että kalastusaluetoiminnalle perustetaan oma momentti, jolla turvataan kalastusalueiden/kalatalousalueiden tehtävien hoitoa lain edellyttämällä tavalla. Uuden momentin perustaminen ei saisi pienentää momenttiin 51. (Kalatalouden edistäminen) esitettyjä varoja. Varsinkin kalastusalueiden tehtäviin kuuluvalle kalastuksenvalvonnalle tulisi varata oma riittävä määräraha.

NYLANDS FISKARFÖRBUND R.F. ☎ GSM 040-3542317 FO-nr 0224256-4
Stensbölevägen 19
06200 BORGÅ E-mail: nyfisk@saunalahti.fi Bank: AKTIA 405546-281
IBAN: FI21 4055 4620 0000 81

OFFICIELL RÅDGIVNINGSORGANISATION FÖR FISKE I NYLAND
VIRALLINEN KALASTUKSEN NEUVONTAJÄRJESTÖ UUDELLAMAALLA

Lisävaroja tälle momentille saa velvoittamalla kaikkia 18 vuotta täyttäneitä, jotka kalastavat muulla kuin ongella, pilkillä tai silakkalitkalla, kalastonhoitomaksun, ja tai nostamalla sen hintaa.

Elinkeinokalatalouden edistäminen 30.40.62

1. Ammattikalastus

Ammattikalastajat tekevät tärkeää ympäristönhoitotyötä poistaessaan vesistöistä huomattavan määrän saaliiseen sitoutuneita ravinteita. Valtakunnallisesti poistokalastus aloitettiin vuonna 2011 1,2 miljoonan euron suuruisella määrärahalla. Poistokalastukseen tulisi varata 2 miljoonan euron vuosittainen määräraha 10 vuodeksi, jotta kalastajat uskaltaisivat investoida uusiin pyydyksiin ja laitteisiin. Ainakaan Uudellamaalla ei poistokalastukseen ole uskallettu panostaa täysillä, epävarman tulevaisuuden ja tarkoitukseen sopivien kalastussatamien puutteen takia. Poistokalan vastaanottosatamia on valmistumassa. Ravinteiden poiston myötä vedenlaatu paranee ja lisäksi arvokalan elintila kasvaa.
Kalastuselinkeinon omaan elinkeinokalatalouden edistämistoimintaan tulisi varata määräraha ko. momentilta. Suomen Ammattikalastajaliitto on ainoa valtakunnallinen ammattikalastajien ja kalastuselinkeinon järjestö Suomessa. Määräraha olisi erityisen tärkeä nyt elinkeinon toimintaan liittyvien paineiden ollessa suuret.
Esitämme 100.000 euron määrärahan myönnettäväksi SAKL:lle myös 2016 talousarviossa.

2. Petovahingot

Rannikkokalastuksessa suurin ongelma on edelleen harmaahylje, merimetsojenkin merkityksen kasvaessa vuodesta toiseen. Hylkeiden aiheuttamat vahingot korvataan vain osittain tällä hetkellä elinkeinokalatalouden toimintaohjelmasta hyljesietopalkkioin, mutta rahamäärä pienenee tuntuvasti. Kauden 2014-2020 seuraavien vuosien korvauksista ei ole vielä varmuutta, muutoin kuin että määräraha pienenee. Nylands Fiskarförbund esittää että hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamia vahinkoja korvattaisiin täysimääräisesti momentilta 30.40.42 (Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen). Tähän tarkoitukseen tulisi edellä mainitulle momentille varata noin 2 miljoonaa euroa.
Edellisen metsästysvuoden alusta on siirrytty hallin osalta pyyntiluvanvaraisesta metsästyksestä kiintiömetsästykseen. Tämä on hyvä asia, mutta hallin metsästystä ja vahinkohylkeiden poistamista tulisi tehostaa, myös norppien. Myös merimetsokannan rajoitustoimenpiteisiin on ryhdyttävä heti ja ympäristöministeriön päivitettävä viranomaisten toimintaa koskeva ohje välittömästi tai annettava uusi asetus asiasta.

3. Sininen biotalous

Hallituksella on aikomus vauhdittaa sinistä biotaloutta, jolla vesiluonnonvaroja hyödynnettäisiin monipuolisesti. Muun muassa vesiviljelyä ja suomalaista vesiosaamista ja sen vientiä halutaan edesauttaa. Sininen biotalous on osa hallituksen biotalouden ja puhtaiden ratkaisujen kärkihanke-

kokonaisuutta johon varataan talousarviossa määräraha. Panostus siniseen biotalouteen on sinänsä myönteinen asia, mutta ammattikalastusta ja sen tuomia hyötyjä, ei ole otettu huomioon, sen ansaitsemassa laajuudessa.
Jos ja kun kalankasvatukseen käytetään Itämeri-rehua, tämä antaa etenkin avomerikalastajille uutta markkinaa. Edellytyksenä on kuitenkin että Suomessa jatkossakin on ammattikalastusta, ja että ammatin harjoittamiseen on hyvät edellytykset, sekä avomerikalastukseen että rannikonläheiseen ammattikalastukseen. Ammattikalastus on sinisempää biotaloutta kuin mikään muu.

Vuosien 2014–2020 Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelman tukimahdollisuudet kaupalliselle kalastukselle ovat hyvin rajalliset (esim. investointi). Ohjelmakauden käynnistyminen on ollut hidasta. Tukihakemuksien jättäminen Hyrrä-järjestelmän kautta on periaatteessa toiminut syyskuun puolenvälin jälkeen, muttei käytännössä, koska järjestelmän kautta ei pystytä antamaan rahoituspäätöksiä. Toimintaohjelman avulla voitaisiin parantaa kalastuselinkeinon edellytyksiä.

Laki kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta astui voimaan 1.1.2013. Hallitus on kuitenkin ilmoittanut, että suunnittelee kalastusvakuutustuen muuttamista tai mahdollisesti poistamista kokonaan.
Nylands Fiskarförbund ei voi hyväksyä voimassa olevan lain ja kalastusvakuutustuen muuttamista. Kalastusvakuutustuki on ainoita Valtion tukimuotoja kaupalliselle kalastukselle Suomessa. Ilman kalastusvakuutuksen antamaa turvaa, moni jäljellä olevasta harvasta ammatti-kalastajasta joutuisi lopettamaan ammatin harjoittamistaan. Hyljekorvausjärjestelmä korvaa ainoastaan hylkeiden saaliille aiheuttamat vahingot! Jos kalastusvakuutustuki poistuu, esimerkiksi pyydysvahingot jäävät kokonaan kalastajien maksettavaksi. Muutkin yritystoiminnan riskit jäävät kokonaan yrittäjän vastuulle, kun täysin kaupallista vaihtoehtoa ei ole, tai ainakin hyvin rajallisesti.
Vakuutusyhdistyksille ei jäisi toimintaedellytyksiä vaan ne jouduttaisiin lopettamaan. Elinkeino ei sitä kestäisi.

Kunnioittavasti,

Nylands Fiskarförbund r.f.

Christian Lindén
toiminnanjohtaja

NYLANDS FISKARFÖRBUND R.F. ☎ GSM 040-3542317 FO-nr 0224256-4
Stensbölevägen 19
06200 BORGÅ E-mail: nyfisk@saunalahti.fi Bank: AKTIA 405546-281
IBAN: FI21 4055 4620 0000 81

OFFICIELL RÅDGIVNINGSORGANISATION FÖR FISKE I NYLAND
VIRALLINEN KALASTUKSEN NEUVONTAJÄRJESTÖ UUDELLAMAALLA